

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kielce, dnia 15.10.2015 r.

PS.II.431.33.2015

Pani Anna Bielna
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Wrzosowa 44
25-211 Kielce

Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli problemowej, która przeprowadzona była w Organizatorze Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach, ul. Wrzosowa 44, w dniach **28-30 wrzesień 2015 r.**

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 186 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2015 poz. 332).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej, w składzie:

- 1. Pani Anna Konieczna** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 14), upoważnienie nr 779/2015 z dnia 23.09.2015 r. - przewodnicząca zespołu kontrolerów,
- 2. Pani Katarzyna Arendarska** - Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 19), upoważnienie nr 778/2015 z dnia 23.09.2015 r.

Kontrola przeprowadzona została w dniach 28-30 wrzesień 2015 r.

Zakresem kontroli objęte zostały następujące zadania:

- 1. Sposób organizacji Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.**
- 2. Zgodność zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami i zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.**
- 3. Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.**
- 4. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą.**
- 5. Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.**
- 6. Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.**
- 7. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.**
- 8. Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych albo losowych albo zaplanowanego wypoczynku.**

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Sposób organizacji Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach, ul. Wrzosowa 44 zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej (ORPZ) Zarządzeniem Nr 87/2011 Starosty Kieleckiego w Kielcach z dnia 28 października 2011 r. w sprawie wyznaczenia

organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (**zał. nr 1**). Organizator rozpoczął swoją działalność 1 stycznia 2012 r.

Organizator funkcjonuje w oparciu o Statut i Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach.

Regulamin Centrum po raz ostatni zaktualizowany był Uchwałą Nr 17/70/2015 Zarządu Powiatu w Kielcach z dnia 25.02.2015 r. w sprawie wprowadzenia zmian w Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kielcach.

W Regulaminie zapisane są zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, które realizowane są przez *Referat do spraw rodzinnej pieczy zastępczej*. Wśród zadań nie wymieniono zadania określonego w art. 76 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pod nazwą: „organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego”.

Zgodnie z art. 180 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który mówi, że do zadań własnych powiatu należy: „opracowanie i realizacja 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych”, ORPZ w Kielcach opracował: „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017”. Program został przyjęty Uchwałą Nr XXXI/53/14 Rady Powiatu w Kielcach z dnia 27.10.2014 r. w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017.

Do opracowania programu wykorzystano: dane statystyczne z gmin powiatu kieleckiego z GUS, z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz z Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Finansów.

Program składa się ze wstępu i ośmiu rozdziałów:

Rozdział I – „Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych w Powiecie kieleckim na lata 2012-2014”. Rozdział ten jest podsumowaniem realizacji poprzedniego programu.

Rozdział II – „Diagnoza rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej” – dokonano tu charakterystyki pieczy zastępczej na poziomie ogólnopolskim. Przedstawiono dane

statystyczne na temat liczby dzieci oraz placówek i rodzin zastępczych w latach 2012-2013. Następnie podano dane dotyczące pieczy zastępczej rodzinnej i instytucjonalnej na terenie powiatu kieleckiego w latach 2012-2014. Ukazano również ilu kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej pozyskano w latach 2012-2014. Wykazano liczbę koordynatorów potrzebnych w latach 2015-2017. W dalszej kolejności opisano proces usamodzielnienia wychowanków w latach 2012-2014 z terenu powiatu. Przedstawiono również m.in. środki finansowe poniesione przez powiat kielecki w latach 2012-2014 na rodziny zastępcze, placówki opiekuńczo-wychowawcze, na usamodzielnienia, a także na utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej na terenie powiatu kieleckiego.

Rozdział III – „Roczne limity powstających rodzinnych form pieczy zastępczej”. Powiat kielecki zaplanował, że w 2015 r. utworzonych zostanie:

- do dwóch rodzinnych domów dziecka (w tym 1 obligatoryjnie),
 - do sześciu rodzin zastępczych zawodowych (w tym 4 obligatoryjnie),
 - do trzech specjalistycznych rodzin zastępczych (w tym 2 obligatoryjnie),
 - jedną rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego
- w roku 2016 utworzonych zostanie:

- do dwóch rodzinnych domów dziecka (w tym 1 obligatoryjnie),
 - do sześciu rodzin zastępczych zawodowych (w tym 4 obligatoryjnie),
 - do trzech specjalistycznych rodzin zastępczych (w tym 2 obligatoryjnie),
 - jedną rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego
- w roku 2017 utworzonych zostanie:

- do dwóch rodzinnych domów dziecka (w tym 1 obligatoryjnie),
- do sześciu rodzin zastępczych zawodowych (w tym 4 obligatoryjnie),
- do trzech specjalistycznych rodzin zastępczych (w tym 2 obligatoryjnie),
- jedną rodzinę zastępczą zawodową o charakterze pogotowia rodzinnego.

W dalszej kolejności dokonano analizy SWOT (**zał. nr 2**) – mocne i słabe strony, szanse i zagrożenia.

Rozdział IV – „Cele główne i cele szczegółowe”. Wymieniono jeden cel główny: „Zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem” i cele szczegółowe, których jest cztery (**zał. nr 3**).

Rozdział V – „Zakładane rezultaty realizacji i programu” (**zał. nr 4**).

Na koniec opisany został sposób monitorowania i ewaluacji Programu, zgodnie z którym monitoring będzie odbywał się na podstawie sprawozdań z wykonania zadań oraz analizy

zbieranych informacji na temat kierunków działań ujętych w Programie. Ewaluacja Programu prowadzona będzie w zależności od pojawiających się potrzeb.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu, są: PCPR kielecki, ośrodki pomocy społecznej, asystenci rodzin, organizacje pozarządowe, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, placówki służby zdrowia.

Zgodność zatrudnienia koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z wymaganymi kwalifikacjami i zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Zgodnie z art. 78 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – osobą zatrudnioną na stanowisku koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej może być osoba, która:

- posiada wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauki o rodzinie,
- wykształcenie wyższe na dowolnym kierunku, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki, nauk o rodzinie, resocjalizacji lub kursem kwalifikacyjnym z zakresu pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej oraz co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dzieckiem i rodziną lub co najmniej roczne doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka,
- nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest jej zawieszona ani ograniczona,
- wypełnia obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do niej wynika z tytułu egzekucyjnego,
- nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje 8 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej na pełnych etatach. W trakcie kontroli przedstawiono kontrolującym dokumenty potwierdzające wymagane kwalifikacje osób zatrudnionych na stanowisku koordynator rodzinnej pieczy zastępczej oraz potwierdzające wymienione w ustawie wymagania. Koordynatorzy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w licznych szkoleniach/warsztatach/kursach itp. (zał. nr 5).

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 11 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Kielcach dokonuje okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Okresowa ocena sytuacji dzieci opisana jest w protokołach (indywidualnych dla każdego dziecka) z posiedzeń zespołu oceniającego sytuację dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej. Okresowa ocena odbywa się: w przypadku dzieci poniżej 3 roku życia – co trzy miesiące, natomiast w przypadku dzieci starszych – co sześć miesięcy. Okresowej oceny dokonują: osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej, prowadzący rodzinny dom dziecka, pedagog, psycholog, asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, rodzice (za wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej). Organizator wysyła informacje (znajdują się w teczkach rodzin) do wyżej wymienionych jednostek i osób, o tym, że dokonywana będzie okresowa ocena wychowanków. Z protokołu zespołu oceniającego sytuację dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, który miał miejsce w kwietniu 2015 r., stwierdzono, że zespół przeanalizował:

- sytuację prawną dzieci,
- sytuację rodzinną,
- sytuację zdrowotną,
- przebieg procesu kształcenia dziecka,
- ocenę rozwoju psychomotorycznego dziecka (z uwzględnieniem rozwoju emocjonalnego, społecznego, sprawności ruchowej, intelektualnego, zabawy i zainteresowań),
- realizację planu pomocy dziecku,
- metody pracy z dzieckiem i rodziną,
- ocenę zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W części końcowej spisano ustalenia zespołu.

W okresie od 08.04.2015 r – 10.06.2015 r. Organizator dokonał okresowej oceny sytuacji 149 dzieci z rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka. Zdecydowano wówczas, że w przypadku 2 dzieci zostanie złożony wniosek do właściwego sądu o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej, a w przypadku jednego – nastąpi zmiana formy pieczy zastępczej. W dniach od 24-25.08.2015 r. zespół oceniający, dokonał oceny sytuacji 9 wychowanków i podobnie jak w poprzednim przypadku – zdecydowano odnośnie 2 wychowanków o złożeniu wniosków o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej. Następnie organizator sporządził do Sądów Rodzinnych sprawozdania z sytuacji dzieci przebywających w pieczy

zastępczej, wraz z informacją na temat zasadności dalszego pobytu dzieci w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka (sprawozdania znajdują się w aktach rodzin). Ponadto Organizator, zgodnie z art. 139a przedmiotowej ustawy, sporządza również:

- opinię o zasadności przysposobienia dziecka,
- opinię o kontaktach dziecka z rodziną biologiczną i wpływie tych kontaktów na dziecko,
- opinię o zasadności przysposobienia związanego ze zmianą miejsca zamieszkania dziecka na miejsce zamieszkania poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej mającej na celu stwierdzenia, że przysposobienie to leży w jego najlepszym interesie,
- opinię o zasadności wspólnego umieszczenia rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej,
- opinię o możliwości nieumieszczenia wspólnie rodzeństwa w rodzinie przysposabiającej z powodu niezalezienia kandydata do przysposobienia rodzeństwa. Następnie wszystkie dokumenty dotyczące dziecka i jego rodziny, Organizator przekazuje do Ośrodka Adopcyjnego.

Podsumowując stwierdzić należy, że organizator w sposób właściwy i zgodny z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach pozyskuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej m.in. dzięki propagowaniu rodzicielstwa zastępczego w ramach akcji wojewody świętokrzyskiego „Potrzebuję Rodziców od Zaraz”, publikacji artykułów o tematyce pieczy zastępczej w gazetach lokalnych, a także w ramach organizowanego we współpracy z Fundacją „Przystanek Dziecko” festynu rodzinnego na terenie gminy Daleszyce. Poza powyższymi działaniami Organizator w ramach spotkań z funkcjonującymi rodzinami zastępczymi zwraca się do w/w z prośbą o promowanie idei rodzicielstwa zastępczego w odniesieniu do własnych doświadczeń wśród swojego najbliższego otoczenia.

W ramach działalności diagnostyczno – konsultacyjnej prowadzone jest poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne. Psycholog zatrudniony przez Organizatora, diagnozuje

kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, przeprowadza rozmowę oraz testy psychologiczne, które pozwalają określić predyspozycje psychiczne i osobowościowe kandydatów oraz ich kompetencje wychowawcze. Ponadto prowadzi poradnictwo dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą w formie kontaktu bezpośredniego, jak również rozmowy telefonicznej. Zgodnie z kartą poradnictwa na dzień 28.09.2015 r. udzielono 353 porad osobom zgłaszającym się po wsparcie. Karta zawiera: l. p., datę, imię i nazwisko beneficjenta, rodzaj udzielonej pomocy, podpis osoby korzystającej z pomocy, podpis psychologa. Po przeanalizowaniu kart stwierdzono, iż pomoc dotyczyła m. in.: udzielenia wsparcia w sytuacji kryzysowej, omówienia funkcjonowania dziecka w rodzinie zastępczej, oceny zasadności pobytu w rodzinie zastępczej, poradnictwa w sytuacji niemożliwości kontaktu z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, wsparcia w sytuacji doświadczenia przemocy ze strony ojca biologicznego, konsultacji w sytuacji kryzysu emocjonalnego, a także w sytuacji kryzysu w relacjach małżeńskich w rodzinie zastępczej. Oprócz wsparcia psychologicznego jest również wsparcie pedagogiczne. Z analizy rejestru poradnictwa pedagogicznego wynika, iż w 2015 r. udzielono 78 porad, które w dużej mierze dotyczyły: omówienia sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dzieci przebywających w rodzinie zastępczej, relacji dzieci w pieczy z rodzicami biologicznymi, mobilizacji wychowanków do nauki, trudności w opiece nad dzieckiem. Ponadto dla każdego beneficjenta prowadzona jest indywidualna karta poradnictwa pedagogicznego, która zawiera: dane osobowe rodziny zastępczej i dziecka w niej umieszczonego; data urodzenia dziecka; imię i nazwisko oraz adres zamieszkania osoby pełniącej funkcję rodziny zastępczej; cel poradnictwa pedagogicznego oraz zakres podejmowanych działań. W trakcie kontroli w kartach stwierdzono brak daty sporządzenia, które należy uzupełnić.

Poza w/w wsparciem ORPZ zapewnia również funkcjonującym rodzinom zastępczym oraz rodzinnym domom dziecka szkolenia dotyczące bieżącej problematyki w funkcjonowaniu rodzinnych form opieki zastępczej. Z dokumentacji przeanalizowanej w trakcie kontroli wynika, iż w bieżącym roku nie prowadzone były żadne szkolenia dla rodzinnych form opieki zastępczej. Szkolenia takie były natomiast organizowane w 2014 r. i dotyczyły m.in.: funkcjonowania dzieci i młodzieży z zespołem FAS, charakterystyki zakłóceń i zaburzeń u dzieci i młodzieży oraz metody pracy i pozytywnej stymulacji rozwoju.

Oprócz w/w pomocy funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzinnych form opieki zastępczej a także dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy. Z przedstawionej dokumentacji dotyczącej grupy wsparcia wynika, iż w bieżącym roku grupa spotykała się

5 razy. Zarówno rodziny zastępcze, jak i rodzice biologiczni informowani są pismem o terminach spotkań grupy. Spotkania prowadzone są przez dwóch psychologów, z każdego spotkania sporządzane są protokoły oraz listy obecności.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż zadanie jest realizowane, dokumentacja w tym zakresie prowadzona jest prawidłowo. Stwierdzone uchybienie w postaci braku daty w kartach poradnictwa pedagogicznego nie wpłynęło negatywnie na jakość realizacji zadania.

Przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli, a także analizy dokumentacji wynika, iż zadanie realizowane jest poprzez przeprowadzanie badań psychologicznych i analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, o której mowa w art. 42 ust. 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Badania psychologiczne przeprowadzane są przez psychologa z zastosowaniem następujących metod: analizy dokumentacji PCPR, obserwacji, rozmowy psychologicznej, kwestionariusza CISS N.S. Endlera i J. Parkera, kwestionariusza osobowości oraz ogólnego stanu zdrowia, a także skali postaw rodzicielskich. Jak wynika z dokumentacji udostępnionej w trakcie kontroli, w kontrolowanym okresie sporządzono 6 opinii psychologicznych dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Z analizy tej samej dokumentacji wynika, iż tylko w jednym przypadku sporządzona została opinia pedagogiczna.

Ponadto pracownicy referatu ds. rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie zebranych dokumentów i informacji m. in. z GOPS-ów i szkół, do których uczęszczają dzieci, a które mają być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, dokonują analizy sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, a także motywacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Na podstawie przeprowadzonej analizy sporządzana jest opinia o kandydatach, która następnie przesyłana jest do sądu rodzinnego.

Podsumowując należy stwierdzić, iż zadanie jest realizowane, poza częścią dotyczącą przeprowadzania badań pedagogicznych, gdzie tylko w jednym przypadku przeprowadzone było takie badanie.

Przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

Sprawozdanie z efektów pracy za rok 2014 przedstawione było na sesji Rady Powiatu w Kielcach w dniu 20.04.2015 r. i zawarte jest w Protokole Nr VI/2015 z sesji Rady Powiatu. Sprawozdanie zatytułowane jest: „Sprawozdanie Dyrektora PCPR w Kielcach z działalności Centrum w roku 2014 wraz z wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Ocena zasobów pomocy społecznej na podstawie analizy sytuacji społecznej i demograficznej mieszkańców Powiatu Kieleckiego”. Sprawozdanie stanowi podsumowanie realizacji zadań m. in. z pieczy w 2014 r.

Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach realizuje zadanie dotyczące zgłaszania do Ośrodka Adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną. Na dzień 30 września 2015 r. wszystkie dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej, z uregulowaną sytuacją prawną były zgłoszone do Ośrodka Adopcyjnego, tj. 75 wychowanków (z tego: 13 dzieci w 2015 r. i 14 dzieci w 2014 r. zgłoszonych przez Organizatora). Pozostałe dzieci zgłoszone były wcześniej. W aktach 10 rodzin, które analizowane były podczas kontroli, znajdowały się pisma potwierdzające zgłoszenie dzieci do Ośrodka Adopcyjnego. W jednym z pism (**zał. nr 6**), PCPR w Kielcach napisał, że ich zdaniem „...nie jest zasadne kwalifikowanie” dzieci do przysposobienia. Kontrolujący zaproponowali, by w kolejnych pismach nie używać tego zapisu, ponieważ kwalifikacja dziecka do przysposobienia zgodnie z art. 156 ust 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest zadaniem Ośrodka Adopcyjnego, a nie Organizatora.

Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych albo losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, iż w powiecie kieleckim funkcjonuje 9 rodzin pomocowych. Zgodnie z art. 74 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wszystkie rodziny posiadają ukończone szkolenie dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rodziny pomocowe utworzone zostały dla: 5 rodzinnych domów dziecka, 3 zawodowych rodzin zastępczych i 1 zawodowej rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.

W kontrolowanym okresie tj. od stycznia 2015 r. do dnia kontroli zawarto 5 umów między starostą a rodzinami pomocowymi. Przedmiotem umów było sprawowanie czasowej pieczy zastępczej dla małoletnich wychowanków przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej w związku z wypoczynkiem (4 umowy) oraz czasowym niesprawowaniem opieki nad dziećmi z powodu choroby (1 umowa). Umowę o pełnienie funkcji rodziny pomocowej zawiera się na ***wniosek o zapewnienie czasowej pomocy w okresie niesprawowania pieczy zastępczej w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniu, pobytem w szpitalu lub nieprzewidzianymi trudnościami lub zdarzeniami losowymi*** składany przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka. Wniosek ten zawiera dane rodziny zastępczej, dzieci w niej przebywających oraz dane rodziny pomocowej. Do wniosku dołączone jest oświadczenie rodziny pomocowej, iż wyraża zgodę na pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz że posiada przeszkolenie w zakresie o którym mowa w art. 74 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy.

W trakcie kontroli przeanalizowano umowy zawarte z rodzinami pomocowymi i stwierdzono, iż zostały one sporządzone zgodnie z zapisami art. 75 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, iż zadanie realizowane jest prawidłowo przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z dyrektorem ORPZ oraz pracownikami,
- analizy dokumentacji: Regulaminu i Statutu PCPR w Kielcach, „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017”, dokumentacji potwierdzającej wykształcenie koordynatorów, dokumentacji dotyczącej rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka, dokumentacji prowadzonej przez specjalistów, umów z rodzinami pomocowymi, informacji pisemnych sporządzonych przez dyrektora i pracowników na potrzeby kontroli,

Uwagi i wnioski.

1. Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Kielcach zostało wyznaczone na Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zadania Organizatora zostały zapisane w Regulaminie Organizacyjnych Centrum, poza jednym zadaniem, o którym mowa w art. 76 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Zadania Organizatora realizowane są przez Referat do spraw rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Organizator opracował: „Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017”.
4. Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej (8 osób) posiadają kwalifikacje, o których mowa w art. 78 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, a także systematycznie uczestniczą w szkoleniach/kursach doskonaląc swoje umiejętności.
5. ORPZ pozyskuje kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego w ramach akcji wojewody świętokrzyskiego „Potrzebuję Rodziców od Zaraz”, publikacji artykułów o tematyce pieczy zastępczej w gazetach lokalnych, a także w ramach organizowanego we współpracy z Fundacją „Przystanek Dziecko” festynu rodzinnego na terenie gminy Daleszyce.
6. W ORPZ funkcjonuje grupa wsparcia dla rodzinnych form pieczy zastępczej, a także rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
7. ORPZ prowadzi wsparcie psychologiczne i pedagogiczne dla opiekunów zastępczych oraz rodziców biologicznych dzieci przebywających w pieczy.
8. Brak przeprowadzanych badań pedagogicznych (tylko w jednym przypadku były wykonane) w stosunku do kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzących rodzinne domy dziecka.
9. Sprawozdanie z efektów pracy za rok 2014 przedstawione było na sesji Rady Powiatu w Kielcach w dniu 20.04.2015 r. i zawarte jest w Protokole Nr VI/2015 z sesji Rady Powiatu.
10. Organizator w sposób właściwy i zgodny z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dokonuje okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.
11. Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej realizuje zadanie dotyczące zgłaszania do Ośrodka Adopcyjnego dzieci z uregulowaną sytuacją prawną – na dzień kontroli wszystkie dzieci z pieczy zastępczej z uregulowaną sytuacją prawną zgłoszone były do Ośrodka.
12. W powiecie kieleckim funkcjonuje 9 rodzin pomocowych, w kontrolowanym okresie tj. od stycznia 2015 r. do dnia kontroli zawarto 5 umów między starostą a rodzinami pomocowymi.

Zalecenia pokontrolne.

- 1. Do zadań Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej uwzględnionych w Regulaminie PCPR w Kielcach należy dopisać zadanie, o którym mowa w art. 76 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 2. Przeprowadzać badania pedagogiczne, o których mowa w art. 76 ust. 4 pkt 13 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Pouczenie.

Zgodnie z art. 197 d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2013 poz. 135 ze zm.) kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia. Wojewoda, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń przedstawi stanowisko w sprawie ich uwzględnienia. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń przez wojewodę, kontrolowana jednostka jest obowiązana, w terminie 30 dni od dnia otrzymania stanowiska wojewody, do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń pokontrolnych, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 197 e i 197 f ustawy o której mowa, w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki opiekuńczo-wychowawczej, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie tej placówki.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli zostaną ujawnione rażące zaniedbania lub zaniechania realizacji obowiązków ustawowych, wojewoda może wezwać jednostkę samorządu terytorialnego do wyznaczenia wykonawcy zastępczego, w terminie nie dłuższym niż 2 miesiące od dnia otrzymania wezwania.

W przypadku niewyznaczenia przez jednostkę samorządu terytorialnego wykonawcę zastępczego w terminie, o którym mowa, wojewoda może wystąpić do sądu administracyjnego ze skargą na bezczynność organu jednostki samorządu terytorialnego.

Zgodnie z art. 198 ustawy - kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 10 000 zł.

Wystąpienie pokontrolne sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden przekazuje się kierownikowi kontrolowanej jednostki, a drugi włącza się do akt kontroli.

Anna Konięca, Katarzyna Hreudontko
(osoby kontrolujące)

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Renata Segiecińska
DIREKTOR
WYDZIAŁU POLITYKI SPOŁECZNEJ
(zarządzający kontrolę)

Wykaz załączników:

1. Zarządzenie Nr 87/2011 r Starosty Kieleckiego w Kielcach z dnia 28.10.2011 r. w sprawie wyznaczenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Analiza SWOT z „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017” (str. 31 Programu).
3. Harmonogram działań w ramach „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017” (str. 33-38 Programu).
4. Zakładane Rezultaty realizacji programu. Monitoring i ewaluacja „Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej wraz z corocznym limitem rodzin zastępczych zawodowych na lata 2015-2017” (str. 39-40 Programu).
5. Wykaz szkoleń koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej zatrudnionych w Organizatorze Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Kielcach.
6. Pismo PCPR w Kielcach znak: PZ.58.26.2015 z dnia 24.06.2015 r.